

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (нова редакція) та інших пов'язаних законодавчих актів (реєстр. №4279 від 18 березня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (нова редакція) та інших пов'язаних законодавчих актів (реєстр. №4279 від 18 березня 2016 року), поданий народними депутатами України Вілкулом О.Ю. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснівальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою вирішення питання про катастрофічну ситуацію з зайнятістю населення в Україні, колапсі Державної служби зайнятості, стимулювання зайнятості населення шляхом законодавчого врегулювання питання – викладення в новій редакції Закону України «Про зайнятість населення» та інших положень пов'язаних законодавчих актів України.

Для досягнення вказаної мети Законопроектом пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про зайнятість населення», а також внести зміні до низки інших законодавчих актів.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави (частина друга статті 3 Конституції України). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи

державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 24 Конституції України, громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом, не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Статтею 43 Конституції України, визначено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується, держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб.

Конституція України гарантує право на соціальний захист громадян, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працевздатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом (частина перша статті 46). Таким чином, перелік випадків, з якими ця конституційна норма пов'язує право громадянина на соціальний захист, не є вичерпним (пункт 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного суду України від 28 квітня 2009 року № 9-рп/2009).

За приписами частини другої статті 46 Конституції України, право на соціальний захист гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацевздатними.

Як зазначив Конституційний Суд України у міжнародному праві вироблено систему прав людини як визначальних засад правового статусу фізичної особи. Наразі цю систему складають: Загальна декларація прав людини, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Енцикліка прав людини (Pacem in terris), Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права тощо. Сукупність прав, зазначених у названих документах, дісталася відображення у Конституції України. За змістом вказаних документів природні права є винятковими, невід'ємними від людини, невідчужуваними і непорушними будь-ким, зокрема державою. Право на працю є природною потребою людини своїми фізичними і розумовими здібностями забезпечувати своє життя. Це право передбачає як можливість самостійно займатися трудовою діяльністю, так і можливість працювати за трудовим договором чи контрактом (абзац другий, третій підпункту 6.1.1 підпункту 6.1 пункту 6 мотивувальної частини Рішення від 29 січня 2008 року № 2-рп/2008).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини

першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (нова редакція) та інших пов'язаних законодавчих актів (реєстр. №4279 від 18 березня 2016 року), поданий народними депутатами України Вілкулом О.Ю. та іншими не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ

